

neobmezené právo spravovati nemovitosti, a vstupuje v důsledku toho také do smluv, povinným uzavřených a může tedy dojít projevem jeho vůle také k prodloužení nebo k obnovení smlouvy původně povinným uzavřené. Ježto soud první stolice, vycházející z odchýlného názoru, nezabýval se vůbec otázkou, zda k tomuto obnovení nebo prodloužení smlouvy došlo, bude mu potřebné okolnosti vyšetřiti a znovu rozhodnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

### Důvody :

Bylo-li propachtování pozemků vnuceným správcem exekučním soudem schváleno (§§ 111, 112 ex. ř.), nabylo platnosti a tím byl dosavadní pachtovní poměr mezi Heřmanem Sch. a Elsou N. co do těchto 37 měřic prodloužen nebo obnoven po rozumu § 1 vládního nařízení z 8. března 1935 č. 39 sb. z. a n. Je nerozhodno, že toto prodloužení neumluvila s Heřmanem Sch. propachtovatelka Elsa N. osobně, nýbrž že tak učinil vnucený správce, neboť vnucený správce je, pokud se týče užitků spravované nemovitosti, za vnucené správy veřejnoprávním, soudem ustanoveným zástupcem dlužníka (rozh. sb. n. s. č. 9300) a smlouvami pachtovními, jím se schválením exekučního soudu (§§ 111 a 112 ex. ř.) uzavřenými je po zrušení vnucené správy i dlužník vázán (rozh. č. 13289 sb. n. s.).

### Čís. 14549.

Byla-li nemovitost, na níž jest vtěleno právo zástavní za pohledávku, po té rozdělena na několik ideálních podílů, vzniká právní poměr podobný simultannímu právu zástavnímu; hypotekární věřitel může žádati zaplacení celé pohledávky z každého podílu, ale může také kterýkoliv spoluvlastnický podíl ze zástavního závazku propustiti.

(Rozh. ze dne 19. září 1935, R II 411/35.)

Na dům v Z. bylo vloženo zástavní právo pro pohledávku Zdenky K-ové, provdané V-ové v době, kdy nemovitost ta, později převedená na tři vlastníky, náležela jednomu vlastníku, takže vklad práva zástavního stal se za jednotnou pohledávku na celém knihovním tělese (§ 13 knih. zák.). Jedním z pozdějších spoluvlastníků nemovitosti se stala zástavní věřitelka Zdenka K-ová provdaná V-ová. Ideální svůj díl prodala tato dluhuprostě Ludmile K-ové, jež žádá nyní na základě výmazného prohlášení, by byl povolen na koupené ideální třetině pozemku výmaz zástavního práva pro celou pohledávku. První soud žádosti nevyhověl. Důvody: Na ideální třetině Zdenky K-ové provdané V-ové nebylo nikdy vloženo zástavní právo pro pohledávku, nýbrž tato pohledávka byla a je dosud vložena a zajištěna na celé této nemovitosti, nikoliv, jak žadatelka se ve svém výmazném prohlášení omylem domnívá, pouze na ideální třetině nemovitosti patřící dříve Zdence K-ové provdané V-ové. Neboť tím, že nemovitost, která původně patřila jednomu vlastníku,

přešla po zajištění pohledávky do spoluvlastnictví tří spoluvlastníků, nezměnil se ještě stav pozemkové knihy ohledně zajištěné pohledávky, neboť tato zůstala stále zajištěna na celé nemovitosti a není vtělena na ideální třetině nemovitosti patřící dříve Zdence K-ové provdané V-ové. Z těchto důvodů nelze provést žádaný výmaz na základě výmazného prohlášení, kde výslovně jest řečeno, že uvedená pohledávka má být vymazána, pokud vázne na ideální třetině nemovitosti, patřící dříve Zdence K-ové provdané V-ové. Tím, že Zdenka K-ová provdaná V-ová jako bývalá knihovni věřitelka, která měla a má pohledávku zajištěnou na celé nemovitosti, nabyla vlastnictví k třetině nemovitosti, zanikla konsolidací třetina zajištěné pohledávky, takže by Zdenka K-ová provdaná V-ová mohla vydati výmazné prohlášení jen, pokud jde o třetinu pohledávky a nikoliv ohledně celé pohledávky, když nemá k tomu souhlasu ostatních spoluvlastníků. **R e k u r s n í s o u d** vyhověl návrhu. **D ů v o d y:** Tím, že vlastnictví zatížené nemovitosti přešlo na několik spoluvlastníků, vzniká sice poměr simultánnímu právu zástavnímu obdobný následkem nedílnosti hypotéky, ale nikoliv simultánní právo samo ve vlastním slova smyslu, protože tu není několik zástavních práv, nýbrž jediné a platí tudíž zásada, že, přejde-li nemovitost, která patřila jen jediné osobě, na které vázlo právo zástavní, na několik spoluvlastníků, platí analogicky zásady o simultánním zástavním právu a každý ideální podíl několika spoluvlastníků ručí solidárně věřiteli za celou jeho pohledávku (viz komentář Krainz-Ehrenzweig, Věcné právo § 288 str. 521 a komentář Mayer, Věcné právo str. 229 § 288 čís. 1 odst. 2, rozhodnutí Gl. U. n. F. 1903, čís. 1626, 1903, 3640, 3764). Tím, že nabyla Zdenka K-ová provdaná V-ová práva vlastnického k ideální třetině, zaniklo zástavní právo konsolidací, avšak když opět svůj podíl Ludmíle K-ové prodala, zástavní právo obživo ( §§ 1445, 1446 obč. zák.), ježto úplný zánik práva zástavního nastane teprve výmazem práva tohoto. Zdenka K-ová provdaná V-ová prodala svůj ideální podíl nemovitosti Ludmíle K-ové břemen prostý a vydala této výmazné prohlášení, na základě kterého může Ludmíla K-ová jako vlastnice ideální třetiny nemovitosti zástavní právo vymazati, resp. převésti zástavní právo na novou pohledávku, která není větší, než zapsaná (t. zv. vlastníková hypotéka — §§ 469 a 470 obč. zák.). Jednotnost pohledávky a zástavního práva nevylučuje však podle § 222 ex. ř., aby věřitel některé z dlužníků úplně nepropustil z ručení, případně nepožadoval svoji pohledávku ode všech neb jen od jednoho solidárního dlužníka. Účel § 222 ex. ř. spočívá v ochraně pozdějších věřitelů, aby nebyli zkráceni ve svém právu na uspokojení. Podle § 894 obč. zák. neprospívá ostatním spoludlužníkům úleva nebo osvobození, které dostane jeden spoludlužník pro svou osobu. Dle zásad koreality jest tedy věřitel oprávněn propustit jednoho solidárního dlužníka z ručení a není potřebí, aby svolili k tomu další spoludlužníci.

**N e j v y š š í s o u d** nevyhověl dovolacímu rekursu.

### **D ů v o d y :**

Podle knihovního lustra a zjištění nižších soudů bylo vloženo na dům v Z. zástavní právo pro pohledávku Zdeny K., provdané V. v době,

kdy nemovitost ta, později převedená na tři vlastníky, náležela jednomu vlastníku, takže vklad práva zástavního stal se za jednotnou pohledávku na celém knihovním tělesu (§ 13 knih. zák.). Jestliže později nemovitost ta byla převedena na tři spoluvlastníky, a tak co do práva vlastnického rozdělena na tři ideální spoluvlastnické podíly, nemůže okolnost ta býti nijak na újmu hypotekárnímu věřiteli, neboť tím na jednotnosti pohledávky ani na jednotnosti zástavy se nic nezměnilo. Za celou pohledávku ručí v takovém případě na dále i každý spoluvlastnický podíl jednotlivě (§ 457 obč. zák.), jako by ručila i při fysickém rozdělení každá jednotlivá část (§ 847 obč. zák.) a podle § 15 knih. zák. a § 222 exek. ř. může věřitel žádati zaplacení celé své pohledávky z každého ideálního podílu, i z výtěžku docíleného při dražbě jednotlivého spoluvlastnického podílu. Správně dovodil rekursní soud, že, přešlo-li vlastnictví zatížené nemovitosti na několik spoluvlastníků, nevznikne sice simultanní právo zástavní ve vlastním slova smyslu, ale že vzniká právní poměr simultannímu právu zástavnímu obdobný (srov. k tomu také ještě Klang str. 305 a rozh. býv. nejv. soudu ve Vídni čís. 653 úř. sb.). Je proto použití v případě tom obdobně i zásady vyslovené v § 15 knih. zák. a § 222 exek. ř., že zástavní věřitel jest oprávněn propustiti kterýkoli zavazený spoluvlastnický podíl ze zástavního závazku (srov. k tomu rozh. čís. 11754 sb. n. s.). Svolila-li tudíž Z. K. provd. V. ke vkladu výmazu práva zástavního za její pohledávku na patřivší jí ideální třetinu zavazené nemovitosti, nelze zamítnouti žádaný knihovní zápis, nebylo-li tu nějaké jiné závady podle § 93 a násl. knih. zák. Poukaz k rozhodnutí čís. 4762 sb. n. s. nehodí se na případ, o který tu jde, v němž jest řešiti pouze otázku, zda smí býti povolen žádaný knihovní zápis.

### Čís. 14550.

**K § 406 c. ř. s.**

**Žalobce může za sporu opřít žalobu o tvrzení, že dospělost zažalované pohledávky nastala p o podání žaloby.**

(Rozh. ze dne 20. září 1935, Rv I 154533.)

Žalobce tvrdě, že neplacením splátek ujednaných pod ztrátou lhůt tato ztráta nastala, zažaloval celou dlužnou pohledávku. Proti žalobě namítla žalovaná předčasnost tvrzením, že splátky dodržela a prokázala své tvrzení složenkami poštovní spořitelny. Žalobce na to změnil přednes potud, že tvrdil, že žalovaná nedodržela lhůty p o podání žaloby. N i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d pro tentokráte.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky nižších soudů a prvému soudu uložil nové jednání a rozhodnutí.

### D ů v o d y :

Rozhodnutí závisí jen na tom, — ježto zažalovaná pohledávka nebyla popřena co do důvodu, nýbrž byla namítána pouze předčasnost žaloby pro povolení lhůt, — zda žalovaná při zapravování lhůt byla v pro-